

SISEMAJANDUSE KOGUPRODUKTI REVISJON 2016. AASTAL

8. septembril 2016 avaldas Statistikaamet rahvamajanduse arvepidamise näitajate aegrea, milles on tehtud järgmised muudatused.

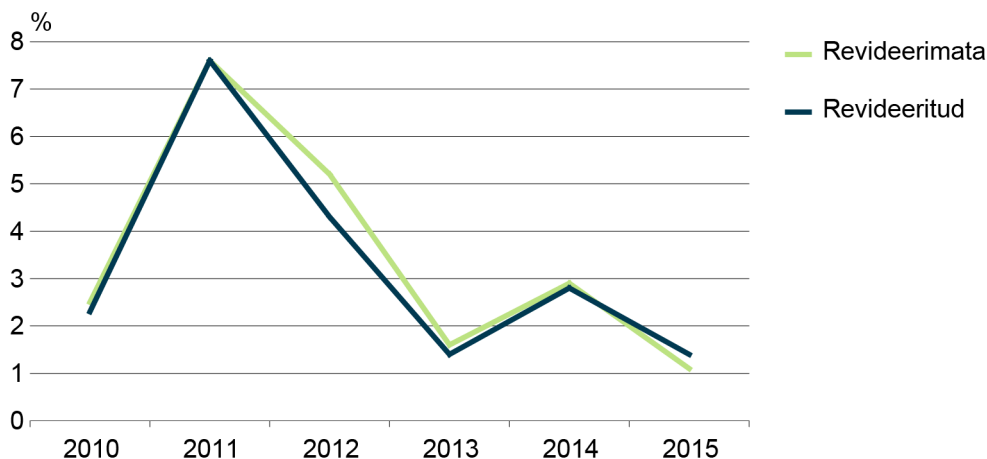
- Iga-aastase revideerimise käigus uuendati 2012. aasta rahvamajanduse arvepidamise näitajad pakkumise ja kasutamise tabelite põhjal ning 2014. aasta näitajad Statistikaameti aastaste küsimustike põhjal. Olulisim neist on ettevõtte kompleksne kalendriaasta aruanne (EKOMAR). Uuenduste tulemusena vähenes 2012. aasta sisemajanduse koguprodukt (SKP) 0,4% ja 2014. aasta SKP 1,0%. Nimetatud andmeallikate põhjal tehtud muudatuste tõttu tuli ümber arvutada ka 2013. ja 2015. aasta näitajad. Nende aastate SKP aheldatud väärtused vähenesid vastavalt 1,0% ja 0,7%. 2015. aasta on omakorda aluseks 2016. aasta näitajatele, seega uuendati ka käesoleva aasta juunis avaldatud 2016. aasta I kvartali SKP näitajaid.
- Uuendati 2010. aasta pakkumise ja kasutamise tabelite andmestikku. Selle tulemusena muutusid ka 2010. aasta rahvamajanduse arvepidamise näitajad. Jooksevhindades SKP vähenes 0,01%.
- 2014. aastast alates käsitletakse rahvamajanduse arvepidamises maavarade uurimiseks ja hindamiseks tehtud kulusid investeeringutena. Seni oli neid kulutusi kajastatud jooksvate kuludena. Muudatuse tulemusena suurenes jooksevhindades SKP nii 2014. kui ka 2015. aastal 0,02%.

Kõikide korrektsioonide tulemusena muutus aastane SKP jooksevhindades aastatel 2010–2015 –1,0% kuni 0,0% (vt tabel 1).

Tabel 1. SKP jooksevhindades enne ja pärast revideerimist, 2010–2015

	Enne revideerimist, mln eurot	Pärast revideerimist, mln eurot	Erinevus, %
2010	14 718,5	14 716,5	–0,01
2011	16 667,6	16 667,6	0,00
2012	18 006,0	17 934,9	–0,40
2013	19 014,8	18 890,1	–0,66
2014	19 962,7	19 758,3	–1,02
2015	20 460,9	20 251,7	–1,02

SKP aastane reaalkasv muutus samal perioodil –0,9 kuni 0,3 protsendipunkti (vt joonis 1).

Joonis 1. SKP reaalkasv võrreldes eelmise aasta sama perioodiga enne ja pärast revideerimist, 2010–2015

Metoodikamuudatused

Järgnevalt on käsitletud metoodikamuudatusi.

I. Rahvamajanduse arvepidamise näitajate aegriidade korriline revisjon

2016. aastal tehtud korralise revisjoni tulemusel vähenes aastate 2012–2015 aastane SKP jooksevhindades 0,4% kuni 1,0%.

SKP aastane reaalkasv muutus samal ajavahemikul –0,9 kuni 0,4 protsendipunkti, kvartalikasv –1,1 kuni 0,8 protsendipunkti (vt joonis 2 ja tabel 2).

Tabel 2. Revideeritud SKP reaalkasv võrreldes eelmise aasta sama kvartaliga ja erinevus varem avaldatud kasvust, I kvartal 2012 – I kvartal 2016

	2012		2013		2014		2015		2016	
	Kasv, %	Erinevus, pp	Kasv, %	Erinevus, pp	Kasv, %	Erinevus, pp	Kasv, %	Erinevus, pp	Kasv, %	Erinevus, pp
I kvartal	5,1	–1,1	2,6	0,1	1,9	–0,6	1,2	0,2	1,5	–0,2
II kvartal	5,0	–1,0	0,3	0,1	3,1	0,1	1,9	0,3
III kvartal	3,5	–0,8	0,8	–0,1	2,4	–0,4	1,9	0,8
IV kvartal	3,7	–0,6	2,0	–0,6	3,9	0,5	0,8	0,2
Aasta	4,3	–0,9	1,4	–0,2	2,8	–0,1	1,4	0,4

Korralise revideerimise tulemusel vähenes 2012. aastal kogumajanduse lisandväärtus varem avaldatuga võrreldes 0,4%. Enim muutus haldus- ja abitegevuste ning põllumajanduse, metsamajanduse ja kalapüügi tegevusala lisandväärtus – vastavalt 8,7% ja –8,7%. Sisemajanduse nõudlus kasvas 1,1% peamiselt tänu investeeringute suurenemisele.

2014. aastal vähenes kogumajanduse lisandväärtus revideerimise tulemusena aga 1,2% ja sisemajanduse nõudlus 1,4%. Enim kasvas lisandväärtus tervishoiu ja sotsiaalhoolekande tegevusalal. Enim kahanes haldus- ja abitegevuste tegevusala lisandväärtus.

II. 2010. aasta revisjon

2016. aastal viidi 2010. aasta pakkumise ja kasutamise tabelid kooskõlla ülejäänud rahvamajanduse arvepidamise näitajatega. Täpsem info 2015. aastal rahvamajanduse arvepidamise näitajate aegriita tehtud muudatustest on kättesaadav Statistikaameti [veebilehel](#).

Analüüsiti kogu andmestikku, mille tulemusena tehti muudatusi nii investeringute, varude muutuse kui ka finants- ja mittefinantssektori ettevõtete toodangu arvestustes. Muutus nii mittefinantsettevõtete kui ka finantsettevõtete lisandväärtus ja seega ka SKP. Tabel 3 näitab muudatuste mõju tootmismeetodil arvatud SKP-le.

Tabel 3. Pakkumise ja kasutamise tabelite tasakaalustamise mõju tootmismeetodil arvatud SKP komponentidele sektori järgi, 2010

	Mõju komponendile, mln eurot	Mõju komponendile, %
Mittefinantsettevõtted	0,5	0,01
Finantsettevõtted	-2,4	-0,47
Valitsemissektor	0,0	0,00
Kodumajapidamised	0,0	0,00
Kodumajapidamisi teenindavad kasumitaotluseta institutsioonid	0,0	0,00
Lisandväärtus kokku	-1,9	-0,02
Netotootemaksud	0,0	0,00
SKP	-1,9	-0,01

Muutusid ka tarbimismeetodil arvatud SKP komponendid (vt tabel 4).

Tabel 4. Pakkumise ja kasutamise tabelite tasakaalustamise mõju tarbimismeetodil arvatud SKP komponentidele, 2010

Komponent	Mõju komponendile, mln eurot	Mõju komponendile, %
Kodumajapidamiste lõpptarbimiskulutused	0,0	0,00
Valitsemissektori lõpptarbimiskulutused	0,0	0,00
Kodumajapidamisi teenindavate kasumitaotluseta institutsioonide lõpptarbimiskulutused	0,0	0,00
Kapitali kogumahutus põhivarasse ja väärisesemete soetus	0,0	0,00
Varude muutus	-2,0	-35,12
Sisemajanduse nõudlus	-1,9	-0,01
Kaupade ja teenuste eksport	0,0	0,00
Kaupade ja teenuste import	0,0	0,00
SKP	-1,9	-0,01

III. Maavarade uurimiseks ja hindamiseks tehtud kulud

Maavarade uurimine ja hindamine on maavarade leiukohtade otsimiseks ja nende hilisemaks hindamiseks tehtavate kulude väärtus. Need kulud sisaldavad kaevandamisloa saamisele eelnevaid kulusid, litsentsi- ja soetuskulusid, hindamiskulusid ja kulusid proovipuurimisele ja -kaevandamisele, samuti vaatluskulusid, transpordikulusid ning muid proovide tegemisega seotud kulusid.

Kui varem olid need kulud kajastatud ettevõtete jooksvate kulutuste all, siis nüüd arvestatakse need põhivara hulka. Seega muutuvad järgmised näitajad: kapitali kogumahutus põhivarasse, mittefinantsettevõtete vahetarbimiskulutused ning valitsemissektori vahetarbimis- ja lõpptarbimiskulutused. Samuti muutub SKP.

Maavarade uurimiseks ja hindamiseks tehtud kulud alates aastast 2014 tõsteti rahvamajanduse arvepidamise aegridades jooksvate kulude alt kapitali kogumahutuse alla. Varasem aegrida uuendatakse järgmise suure korrigeerimise ajal 2019. aastal.

Tabel 5 kajastab muudatuste mõju tootmismeetodil arvatud SKP-le.

Tabel 5. Maavarade uurimiseks ja hindamiseks tehtud kulutuste kapitaliseerimise mõju tootmismeetodil arvatud SKP komponentidele sektori järgi, 2014

	Mõju komponendile, mln eurot	Mõju komponendile, %
Mittefinantsettevõtted	3,0	0,02
Finantsettevõtted	0,0	0,00
Valitsemissektor	0,1	0,00
Kodumajapidamised	0,0	0,00
Kodumajapidamisi teenindavad kasumitaotluseta institutsioonid	0,0	0,00
Lisandväärtus kokku	3,1	0,02
Netotootemaksud	0,0	0,00
SKP	3,1	0,02

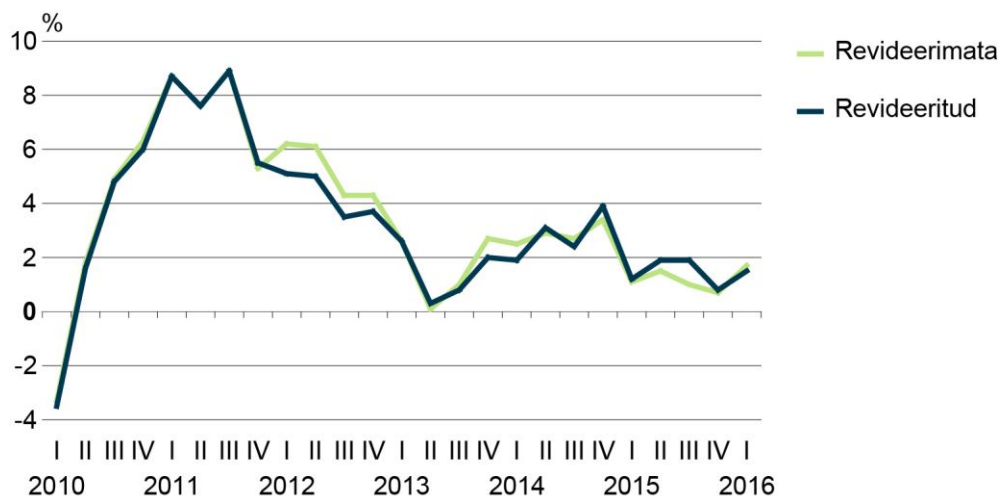
Samuti muutus tarbimismeetodil arvatud SKP (vt tabel 6).

Tabel 6. Maavarade uurimiseks ja hindamiseks tehtud kulutuste kapitaliseerimise mõju tarbimismeetodil arvatud SKP komponentidele, 2014

Komponent	Mõju komponendile, mln eurot	Mõju komponendile, %
Kodumajapidamiste lõpptarbimiskulutused	0,0	0,00
Valitsemissektori lõpptarbimiskulutused	-0,4	-0,01
Kodumajapidamisi teenindavate kasumitaotluseta institutsioonide lõpptarbimiskulutused	0,0	0,00
Kapitali kogumahutus põhivarasse ja väärisesemete soetus	3,5	0,07
Varude muutus	0,0	0,00
Sisemajanduse nõudlus	3,1	0,02
Kaupade ja teenuste eksport	0,0	0,00
Kaupade ja teenuste import	0,0	0,00
SKP	3,1	0,02

Joonisel 2 on SKP reaalkasv enne ja pärast 2016. aastal tehtud revisjone.

Joonis 2. SKP reaalkasv võrreldes eelmise aasta sama kvartaliga enne ja pärast revideerimist, I kvartal 2010 – I kvartal 2016

Annika Laarmaa

juhtivstatistik-metoodik

Statistikaamet

tel 625 9353

annika.laarmaa@stat.ee

8. september 2016